

[Wilhelm]

havde grebet til den anden løsning, som ministeren kort nævner i sin fremsættelse, men i øvrigt så afviser på grund af omkostningerne og uden større argumentation, nemlig den løsning, der består i, at man i videre omfang gav fri proces med beskikkelse af advokat og i højere omfang lod det offentlige bære udgifterne i sager, hvor der er fri proces. Det er klart, at vi så mener, at der skulle være højere indkomstgrænser for fri proces. Ligger den på 80.000 kr. skattepligtigt nu for en husstand? Det er ikke mange, der på én og samme tid kan leve og så få opfyldt betingelsen for fri proces.

Endelig ville det sammen med en udvidelse af forbrugerklagenævnets virksomhed da ikke nødvendigvis føre til samlede større omkostninger, hvis endelig den parameter skal være så vigtig.

Til sidst vil jeg sige, at ministeren stiller jo i udsigt, at man kan lave en samlet gennemgang af retsplejehjælpsordningerne og behovet for disse senere, når man har lidt erfaring. Det vil man også kunne, hvis man vælger den anden model, som ministeren foreløbig har afvist lidt, og når man så på et tidspunkt gør det, hvad vi er tilhængere af, så mener vi, at man skal opfylde det rimelige krav, som står i et af høringssvarene, at denne samlede gennemgang skal foregå i et bredere sammensat udvalg end retsplejeudvalget. Det skal være et udvalg, hvor også brugerrepræsentanter er til stede. I den forbindelse kan man så gennemgå problemet med, om retshjælpen skal ligge ved domstolene eller den skal ligge andre steder, hvad jeg slet ikke har nået at komme ind på her.

Lis Starcke (DR):

Justitsministeren siger i sin fremsættelse, at lovforslaget tilsigter at give grundlag for en lettere og billigere adgang for befolkningen til at få dagligdagens retskonflikter afgjort ved domstolene, og det vil retsforbundet jo også meget gerne være med til. Vi er oven i købet så idealistiske, at vi i vores idéprogram har stående: »Gratis retspleje ydes i alle tvistemålssager, der ikke af domstolene stemples som unødigt retstrætte.« Men vi ved jo også godt, at det koster, og det er jo også det, der har været grunden til, at justitsministeren nok i ministeriet har overvejet, om domstolsbehandlingen kunne blive billigere

for parterne, ved at samfundet betalte, men straks siger: det bliver for dyrt, det kan vi ikke.⁵

Jeg er enig med fru Nathalie Lind i, at dette at komme igennem dette lovforslag og få det rettet til, sådan at det virker efter sin hensigt, vil være ganske kompliceret, og vi har jo haft en 3-4 jurister heroppe, som er kommet med deres mening om det ud fra deres større erfaring end den, jeg som ikkejurist kan have. Jeg synes også, at jeg ved at læse høringssvarene så, at juristerne ikke var meget enige i deres bedømmelse, og jeg må sige, at også skrivelsen fra Retshjælpen – de tre jurister, der skrev, at dette lovforslag ville være et tilbageskridt – har i hvert fald betydet, at jeg nok vil sige, at selvfølgelig vil retsforbundet være parat til i udvalget at prøve at medvirke til, at vi kan få det rette ud af dette lovforslag, men jeg tror nok, at det bliver en lang og trang vej.

Med hensyn til retshjælpsordningerne, og at man eventuelt kunne få sådan en ordning i forbindelse med dommerkantorerne, er også jeg bange for det. Jeg synes, at hr. Hagen Hagensen havde ret i at sige, at domstolens upartiskhed skal blive stående, og jeg er bange for, at hvis det knyttes sammen, vil befolkningen i alle tilfælde ikke være helt sikker på det, og jeg vil også gerne tale for, at de halvt frivillige retshjælpsordninger, der er, ikke slås i stykker, at man ikke finder ud af, at nu er det nok bedre, at staten tager sig af det. Det er nok bedre, at det alt sammen lægges dér. Jeg mener netop, at det frivillige arbejde af mennesker, der slutter sig sammen for at hjælpe deres medmennesker, er noget, der ikke må slås i stykker; det er noget, som skal bevares.

Jeg er også lidt bange for det med den aktive dommer. Jeg tror simpelt hen ikke, der er tid til det. Der er for mange sager, og det, at domstolsapparatet skal fungere som et serviceorgan, mener jeg også vil sløre, at domstolene skal dømme. De skal ikke komme med alle oplysninger, og de skal ikke ligesom mægle mellem parterne.

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg synes, det er meget forstæeligt, når der fremsættes et lovforslag, der på nogle punkter afviger fra de principper, der hidtil har været gældende, at der så peges på en række